

Vergadering van de gemeenteraad van 13 maart 2013

Portefeuillehouder : H.A. Litjens

Behandelend ambtenaar : Cisca van der Kraan

Nummer raadsvoorstel: RAD-000773

Doorkiesnummer : (0495) 575 463

Agendapunt: 9

ONDERWERP

Vaststellen van de kadernota "Gemeentelijke binnensportaccommodaties, ontwikkelingsrichtingen 2013-2020" en instemmen met uitwerking van de voorgestelde ontwikkelingsrichtingen.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

In 2004 heeft uw raad de nota "Ruimte voor onderwijs en sport" vastgesteld. In deze nota zijn de beleidskeuzes voor sport- en onderwijsaccommodaties voor de periode 2004-2010 vastgelegd. Deze nota is in 2007 geactualiseerd. Op basis van beide stukken zijn in de periode 2004-2012 nieuwe scholen en sportaccommodaties gerealiseerd.

De gemeentelijke binnensportaccommodaties worden gebruikt door scholen, sportverenigingen, topsportorganisaties en een keur van andere sportgroepen. Het huidige accommodatiebestand bestaat uit een mix van nieuwe en oude accommodaties. Voor instandhouding van een aantal accommodaties zijn in de periode 2013 – 2020 grote investeringen vereist (renovatie of vervangende nieuwbouw). Het één op één vernieuwen van accommodaties is vaak niet de beste optie. De accommodaties zijn zo'n 40 jaar geleden gebouwd. Sinds die tijd is er veel veranderd in de vraag van de verschillende gebruikersgroepen. Bij vernieuwing van accommodaties is de huidige en de toekomstige gebruiksvraag dan ook leidend.

In de kadernota "Gemeentelijke binnensportaccommodaties, ontwikkelingsrichtingen 2013-2020" zijn de gewenste aanpassingen in het accommodatiebestand in de periode 2013-2020 uitgewerkt. Dit is gebeurd op basis van een inventarisatie van het huidige gebruik en de verwachte ontwikkeling hierin voor de komende jaren. Vervolgens is in ontwikkelingsrichtingen aangegeven welke mogelijkheden er zijn om de gewenste aanpassingen in het accommodatiebestand in te vullen. Een verdere vertaling van de ontwikkelingsrichtingen in definitieve voorstellen vindt plaats na consultatie van de gebruikers.

Doel van dit raadsvoorstel is om in te stemmen met de kadernota "Gemeentelijke binnensportaccommodaties, ontwikkelingsrichtingen 2013-2020" en een verdere uitwerking van de deze ontwikkelingsrichtingen.

PROBLEEMSTELLING

Veranderingen in de vraag leiden tot veranderingen in het gewenste accommodatiebestand. Onderstaand worden beide aspecten toegelicht.

Veranderingen in de vraag

In de periode 2004 – 2012 is de vraag van de diverse gebruikersgroepen veranderd. De verandering betreft met name de omvang van het gebruik en het tijdstip van gebruik. Deze verandering zet zich deels verder door in de periode 2013-2020. Op het gebied van accommodatietype en locatie is de vraag niet gewijzigd. Dit zijn min of meer "vaste gegevens" die ook in de periode 2013-2020 niet veel zullen veranderen. Onderstaand een specificatie.

Omvang van de vraag

- De vraag van het onderwijs is gedaald. Dit betreft het reguliere bewegingsonderwijs, veroorzaakt door een dalend aantal leerlingen. De vraag vanuit de scholen voor de invulling van naschoolse sportactiviteiten is juist toegenomen. Beide ontwikkelingen zetten zich vanaf 2013 door. Het aantal leerlingen zal verder afnemen. Dit heeft een effect op het aantal uren bewegingsonderwijs. Doelstelling van de scholen is om het naschoolse sportaanbod verder uit te breiden.
- De vraag van de sportverenigingen is iets gestegen. De uitbreiding van het aantal sporthallen in Weert (van 2 naar 3) heeft geleid tot een toename van het gebruik door de sportverenigingen. Deze toename is niet te verklaren door een groei van leden, maar aan een intensivering van het gebruik. Vanaf 2013 wordt geen verdere groei verwacht. Het aantal leden zal naar verwachting niet stijgen. Ook een verdere intensivering van het gebruik wordt niet verwacht.
- De vraag van de topsportorganisaties is toegenomen. Voornaamste reden is de realisatie van opleidingen voor talenten op het gebied van basketbal en volleybal. Deze ontwikkeling heeft geresulteerd in twee Regionale Trainingscentra (RTC's) voor basketbal en volleybal. In de periode 2013-2020 wordt geen verdere toename van de vraag verwacht. De RTC volleybal groeit mogelijk nog iets.
- Het gebruik van de accommodaties door de overige gebruikers is ongeveer gelijk gebleven. Dit zijn in hoofdzaak recreatieve sportgroepen. Een belangrijke nieuwe gebruiker is Punt Welzijn, die invulling geeft aan het gemeentelijke sportstimuleringsbeleid voor de jeugd.

Tijdstip

Op dit punt zien we de afgelopen jaren één grote verandering. De vraag naar gebruik van accommodaties in de tijdsperiode 15.00 – 18.00 uur (doordeweeks) is flink gestegen. Dit hangt vooral samen met de ontwikkeling van de naschoolse sportactiviteiten sinds 2006 door Punt Welzijn en sinds 2011 door het voortgezet onderwijs. Daarnaast plannen ook de RTC's hun activiteiten in deze periode in. Ook verenigingen zijn iets meer gebruik gaan maken van uren in deze tijdsperiode voor de jeugdactiviteiten.

Het gebruik in deze periode zal naar verwachting nog verder stijgen door de behoefte van de gemeente en voortgezet onderwijs om het naschoolse sportaanbod verder uit te breiden. Ook de komst van de combinatiefunctionarissen bij verenigingen biedt voor verenigingen meer mogelijkheden om activiteiten te plannen in deze tijdsperiode.

Accommodatietype

Op dit gebied is de vraag sinds 2004 weinig veranderd. Het gewenste accommodatietype hangt samen met de aard van de sportbeoefening. Voor het onderwijs volstaat een gymzaal, maar een zaaldeel in een sportzaal of sporthal is ook passend.

Voor de overige gebruikersgroepen geldt een behoefte aan een gymzaal of een sporthal. Het accommodatietype sportzaal geniet geen specifieke voorkeur. Het is een passend accommodatietype voor bepaalde vormen van zaalsport, maar in principe geldt voor de beoefenaars van deze sporttakken een voorkeur voor gebruik van een sporthal. Ook recreatieve sportbeoefening kan er worden ingepast, maar hier geldt dat voor de meeste groepen een gymzaal passend is.

Binnen de topsportorganisaties wordt nagedacht over de mogelijkheden voor de realisatie van een eigen topsporthal. Dit biedt hen de mogelijkheid de accommodatie naar eigen wens in te richten en de activiteiten naar eigen wens in te plannen. Dit heeft tot op heden nog niet geleid tot concrete (financieel) haalbare plannen.

De turnverenigingen geven de voorkeur aan een permanent ingerichte turnvoorziening, die groter is dan de huidige turnvoorziening in gymzaal St. Louis.

Locatie

Op dit gebied is de vraag sinds 2004 weinig veranderd. Voor wat betreft de locatie geldt voor het onderwijs een voorkeur voor een accommodatie direct bij de school. Dit beperkt de reistijd.

Voor de andere gebruikers geldt de voorkeur voor een "lokaal gebruik". Gebruikers uit de kern Weert sporten bij voorkeur in een accommodatie in Weert, gebruikers uit Stramproy bij voorkeur in een accommodatie in Stramproy etc.

Voor de grote zaalsportverenigingen en de topsportorganisaties geldt bovendien dat zij hun activiteiten bij voorkeur clusteren in één accommodatie. De sportbeoefening is maar in beperkte mate wijkgebonden. Slechts enkele gebruikers prefereren gebruik van een accommodatie in een specifieke wijk.

Gewenste veranderingen in het accommodatiebestand

De gemeentelijke binnensportaccommodaties liggen in de kernen Weert, Stramproy en Altweerderheide. De gebruiksvraag concentreert zich met name in kernen Weert en Stramproy. De sporthal in Altweerderheide is redelijk goed bezet, maar de gebruikers komen voor het grootste deel uit Weert. In Stramproy is voldoende capaciteit beschikbaar. Er is sprake van een beperkte overcapaciteit. Omdat beide accommodaties (sporthal en sportzaal) in goede staat verkeren, zijn hier voor 2020 geen wijzigingen nodig. De veranderingen in het accommodatiebestand concentreren zich daarom voor de periode 2013 – 2020 op de kern Weert.

Op basis van de verwachte verdere ontwikkeling van de gebruiksvraag zijn hier de volgende wijzigingen gewenst:

1. Realisatie van 2 of 3 nieuwe gymzalen in combinatie met de sluiting van 4 gymzalen.
2. Een geclusterde uitbreiding van het accommodatietype sporthal.
3. De realisatie van een ruimere turnaccommodatie, geschikt voor dames- en herenturnen.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Voor de realisatie van de gewenste wijzigingen, genoemd onder de punten 1, 2 en 3 bij de probleemstelling, zijn kaders uitgewerkt in de vorm van ontwikkelingsrichtingen.

Er is bewust gekozen voor de uitwerking van ontwikkelingsrichtingen in plaats van een volledig uitgewerkt uitvoeringsplan. Dit is gedaan om diverse redenen:

- Definitieve keuzes zijn mede afhankelijk van andere ontwikkelingen. Wordt het speciaal onderwijs in Weert volledig geclusterd en waar? Verdwijnt de Koninklijke Militaire School definitief uit Weert? Ook beraadt de Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs zich nog over de toekomstige huisvesting van het voortgezet onderwijs in Weert (locaties Philips van Horne en Het Kwadrant).
- Ook kunnen er belemmeringen zijn, bijvoorbeeld onvoldoende ruimte om een accommodatie op een bepaalde locatie te kunnen inpassen.
- Het is van belang de gebruikers te consulteren bij de definitieve uitwerking. De bevindingen in de nota kunnen dan worden getoetst bij de gebruikersgroepen. Is de geschetste vraagontwikkeling naar hun mening correct? Hoe staat het met eigen initiatieven? Een belangrijke vraag hierbij is bijvoorbeeld: willen en kunnen de topsportorganisaties een eigen topsporthal realiseren?
- Tot slot speelt bij het maken van definitieve keuzes ook het financiële aspect een belangrijke rol. Hoe verhouden de gewenste wijzigingen zich tot de kosten?

Inhoud ontwikkelingsrichtingen

Onderstaand een samenvatting van de inhoud van de ontwikkelingsrichtingen:

1. Realisatie van 2 of 3 nieuwe gymzalen in combinatie met sluiting van 4 gymzalen.

Deze ontwikkelingsrichting voorziet in:

- Realisatie van 2 of 3 nieuwe gymzalen. Voorkeurslocaties hiervoor zijn: Beatrixlaan (bij behoud en uitbreiding speciaal onderwijs op deze locatie) en Molenakker.
- Sluiting van de bestaande gymzalen St. Louis, Molenveld, Boshoven en Beatrixlaan en Het Kwadrant. Voor gymzaal Molenveld de kosten van een verlenging van de openstelling onderzoeken in overleg met de wijkraad.

2. Een geclusterde uitbreiding van het accommodatietype sporthal

De uitbreiding hoeft niet persé als één sporthal te worden uitgevoerd. Het is van belang dat er extra capaciteit voor zaalsport beschikbaar komt die gelijk staat aan de capaciteit van één sporthal, bij voorkeur geclusterd aan bestaande locaties.

Deze ontwikkelingsrichting voorziet in:

- Een sluiting van sportzaal Moesel.
- Een sluiting van sporthal Altweerderheide (bij voorkeur).
- Een uitbreiding van de capaciteit, bij voorkeur geclusterd.

Voor de uitbreiding van de bestaande capaciteit zijn diverse mogelijkheden. De optie uitbreiding op de locatie Boshoven en/of St. Theunis sluit het beste aan bij de wens van een verdere clustering van accommodaties. Maar mogelijk kan ook de huidige sporthal op het KMS terrein een rol vervullen. Een belangrijke vraag voor de verdere uitwerking is: wat willen en kunnen de topsportorganisaties?

3. De realisatie van een ruimere turnaccommodatie

Deze ontwikkelingsrichting voorziet in het onderzoeken van de haalbaarheid van de realisatie van een turnaccommodatie die een lokale én regionale functie krijgt. Provincie, de gymnastiekbond, gemeenten en verenigingen uit Midden-Limburg dienen in deze studie te worden betrokken. Het beperken van de kosten vormt een belangrijk uitgangspunt bij deze ontwikkelingsrichting. De draagkracht van de verenigingen is beperkt. Dit kan op twee manieren: 1. de voorziening koppelen aan een van de nieuwe gymzalen. Het permanent ingerichte deel van de turnaccommodatie kan dan worden beperkt. 2. Het benutten van een vrijkomende accommodatie, bijvoorbeeld de sporthal in Altweerderheide.

Voor een uitgebreide inhoud van de ontwikkelingsrichtingen wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van de nota.

Planning

Tweede en derde kwartaal 2013	Nader onderzoek en consultatie van gebruikers
Vierde kwartaal 2013	Uitwerking definitieve voorstellen per ontwikkelingsrichting
Eerste kwartaal 2014	Besluitvorming door de raad

In 2013 worden aparte voorstellen ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd over:

- Clustering huisvesting speciaal onderwijs;
- Ruimtelijke visie herinrichting Centrumgebied Leuken, waaronder de nieuwbouw van basisschool Leuken.

Deze kadernota vormt voor deze voorstellen het toetsingskader voor keuzes op het gebied van binnensportaccommodaties.

COMMUNICATIE

De nadere uitwerking van de ontwikkelingsrichtingen vindt plaats na consultatie van de gebruikers. Dit vindt plaats in het tweede en derde kwartaal van 2013.

EVALUATIE

In 2014 worden definitieve voorstellen voor besluitvorming voorgelegd aan uw raad.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ De **SP** geeft aan de visie algemeen en tegenstrijdig te vinden. De SP is voor clustering maar bezorgd over de sluitingen. In Boshoven ligt renovatie voor de hand (dicht bij school). In Fatima ligt de gymzaal naast de school. De vraag is dan waarom je deze zou moeten sluiten. Het open houden van de zaal zou vertrekpunt moeten zijn. De SP geeft aan het ernstig te vinden dat niet bekend is wat de gymzalen afzonderlijk kosten. De SP wil eerst meer informatie en dan pas een besluit nemen. Het raadsvoorstel zou daarom in een van de volgende raadscycli behandeld moeten worden. Het vervolgtraject is heel belangrijk. Het contact met gebruikers moet zorgvuldiger. De **PvdA** geeft aan het een denkrichting te vinden met veel onduidelijkheden en onzekerheden. De ambitie is goed maar zolang onduidelijkheid bestaat over de kosten kan geen besluit worden genomen. Het raadsvoorstel moet daarom in de volgende raadscyclus terugkomen. Gymzalen waarvan veel ouderen gebruik maken moeten in de wijk blijven. Het is jammer dat de gymzaal Molenveld niet buiten de nota wordt gehouden. **WL** geeft aan het een ontwikkelingsrichting te vinden. Er wordt eerst naar mogelijkheden en onmogelijkheden gekeken en daarna definitief besloten. Er moet gekeken worden waar onderhoud noodzakelijk is en dat moet niet slechts afhankelijk zijn van leeftijd van de gebouwen. Er moet niet alleen gekeken worden naar clustering rondom scholen. De richting wordt goed aangegeven in de nota. WL geeft een compliment voor de nota maar spreekt ook haar bezorgdheid uit over het voortbestaan van accommodaties. De noodzaak van sluiting moet goed duidelijk gemaakt worden. Het **CDA** vindt dat duidelijk moet zijn wat met deze nota vastgesteld wordt. Sommige formuleringen in de nota wekken de indruk dat zaken niet "open" blijven. Er mag echter niet de indruk gewekt worden dat er voorkeuren zijn. De nota kan dan gezien worden als inventarisatie nota in plaats van kadernota. De financiële vooruitzichten voor de komende jaren zijn moeilijk. De vraag is of er ruimte is voor nieuwe investeringen of dat alleen de bestaande voorzieningen in stand moeten worden gehouden en wat daar de kosten dan van zijn. De brief van de wijkraad Leuken moet serieus bekeken worden in relatie tot deze nota. De **VVD** geeft aan het een goede inventarisatie en denkrichting te vinden maar een definitief besluit wordt pas genomen na financiële onderbouwing en gesprekken met verenigingen. Zaken moeten serieus in afweging worden genomen. Er moet niet over specifieke accommodaties worden gepraat. De commissie geeft concluderend aan dat de nota als inventarisatie beschouwd kan worden waarin nog geen besluiten worden genomen, keuzes worden gemaakt danwel voorkeuren worden uitgesproken. Het voorstel kan onder deze noemer als hamerstuk naar de raad. De uitwerking, bijvoorbeeld wat betreft kosten, kan dan later plaatsvinden.

VOORSTEL COLLEGE

Vaststellen van de kadernota "Gemeentelijke binnensportaccommodaties, ontwikkelingsrichtingen 2013-2020" en instemmen met uitwerking van de ontwikkelingsrichtingen.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-000773

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2013;

b e s l u i t :

Vaststellen van de kadernota "Gemeentelijke binnensportaccommodaties, ontwikkelingsrichtingen 2013-2020" en instemmen met uitwerking van de ontwikkelingsrichtingen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 maart 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans